

Počítání nákladů na krizi v Rudém moři – POLITICO

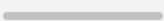

P politico.eu/article/red-sea-crisis-means-practice-cost-expensive-fuel-missile-yemen-houthi-israel-hamas

Gabriel Gavin, Antonia Zimmermann, Laura Kayali, Giovanna Coi

January 4, 2024

Útoky jemenských militantů Houthi na komerční lodní dopravu v Rudém moři v posledních týdnech vzrostly | Mahmoud Khaled/AFP prostřednictvím Getty Images

Chcete-li si tento článek poslechnout, stiskněte tlačítko Přehrát

▶ 0:00 / 0:00

Vyjádřeno umělou inteligencí.

Bojové zprávy západních námořnictva operujících v posledních dnech v Rudém moři se četly jako dopisy z válečné zóny – sestřelené protilodní střely, potopené čluny plné stíhaček. Ale tento konflikt se odehrává na jedné z nejušnějších vodních cest na světě a narušení globálních obchodních tras má potenciál zasáhnout po celém světě.

Útoky jemenských militantů Houthi na komerční lodní dopravu v posledních týdnech po válce mezi Izraelem a Hamásem vzrostly a desítky nákladních lodí a tankerů s palivem byly zaměřeny nebo zpožděny v důsledku bojů.

Zatímco koalice vedená USA byla nasazena k udržení míru v regionu, dopad narůstajícího konfliktu je již pociťován v řadě sektorů. A vzhledem k tomu, že Írán slibuje, že zajistí pokračování svého dlouhodobého nátlaku na Izrael, je pravděpodobné, že krize teprve začala.

Zde je to, co to znamená v praxi.

Špatné pro podnikání

Průliv Bab el-Mandeb, který se nachází mezi Džibutskem a Jemenem, byl ústředním bodem útoků Houthiů na plavidla. Úzký přechod označuje jižní vstup do Rudého moře – klíčové vodní cesty mezi Evropou a Asií spojující Suezský průplav. Odhaduje se, že 12 až 15 procent celosvětového obchodu prochází touto trasou, což představuje značný podíl veškeré kontejnerové dopravy. Útoky způsobily, že operátoři zdrželi zásilky nebo odklonili lodě kolem afrického Mysu Dobré naděje, což zvýšilo dodací lhůty až o dva týdny a zvýšilo náklady.

Mezinárodní lodní linka Mediterranean Shipping Company, německá přepravní společnost Hapag-Lloyd a dánská kontejnerová linka Maersk patří mezi společnosti, které v současnosti považují bezpečnostní situaci v Rudém moři za příliš nebezpečnou. Všichni tři začátkem ledna oznámili, že jejich průjezdy po vodní cestě se úplně pozastaví.

Očekává se, že to v příštích týdnech povede ke zvýšení cen pro spotřebitele. „Došlo k okamžitému kolísání cen ropy a cen některých dalších komodit, které tudy procházejí, ale chvíli trvá, než se to promítne do cen, které platí spotřebitelé,“ řekl Marco Forgione, generální ředitel Institute of Export & International. Obchod. Produkty od skotské whisky až po oblečení z Indie, Vietnamu, Thajska a Bangladéše procházejí Suezským průplavem, řekl.

Členové jemenské pobřežní stráže přidružení ke skupině Houthi | AFP přes Getty Images

Současný dopad není srovnatelný s několikadenním zablokováním kanálu v roce 2021 kontejnerovou lodí Ever Given, protože některé lodě stále proplouvají vodní cestou, podle odborníků. Ale situace je také mnohem nestabilnější, varoval Forgione a tvrdil, že útoky Houthisů jsou „mnohem jemnější a obtížněji řešitelný problém“ než blokáda Ever Given. Globální obchod už přitom omezilo sucho v Panamském průplavu.

Pokud by Írán, který podporuje Húsije a rozmístil do regionu válečnou loď, chtěl pokračovat ve zrychlení, mohl by vyvinout tlak na Hormuzský průliv u svého vlastního pobřeží, další klíčovou tranzitní trasu, a dále eskalovat narušení dodavatelského řetězce. „Írán má náhle schopnost uzavřít nebo přinejmenším narušit dvě nejdůležitější lodní trasy pro Evropu,“ řekl Tobias Borck, vedoucí výzkumný pracovník pro bezpečnost na Blízkém východě v britském think-tanku Royal United Services Institute.

Zimní starosti

Rudé moře je také životně důležitou dopravní tepnou pro tok energie – tankery přepravující 8 až 10 procent světové ropy a až 8 procent zkapalněného zemního plynu proploouvají úžinami každý rok.

Energetický gigant BP patří mezi ty, kteří byli nuceni se vodní cestě vyhýbat a místo toho šli dlouhou cestu kolem afrického Mysu Dobré naděje.

Podle analytiků to zvyšuje náklady na dopravu a zvýšená rizika by mohla vést ke zvýšení pojistného. Futures na plyn vzrostly v prosinci o 7 procent, protože dopravci odklonili své flotily a obchodníci očekávali vyšší ceny v lednu, zatímco běžná sazba ropy Brent vyskočila o 2 procenta po zprávách o dalších střetech na začátku tohoto týdne.

Existuje také obava, že role Íránu při rozdmýchávání konfliktu v regionu by mohla vést k tomu, že západní státy znovu zakročí proti vývozu energie ze země. Podle Simone Tagliapietra z bruselského think-tanku Bruegel došlo v posledních měsících ke „skutečně záměrnému úsilí“ uvolnit omezení prodeje íránské ropy – z níž velká část směřuje do Číny a pomohla snížit ceny na globálním trhu. Obnovená patová situace by mohla vést k tvrdšímu vymáhání proti Teheránu, což by zvýšilo obavy o dodávky.

Přímý ekonomický dopad narušení v Rudém moři je však kompenzován významnými dezinflačními silami působícími v evropské ekonomice. Vyšší úrokové sazby již tlačí dolů poptávku, a to nejen po zboží dováženém z Asie. V celé Evropě se zvyšují daně, aby se odstranily nadměrné rozpočtové deficity, čímž se poptávka ještě více stlačí. Vyšší ceny ropy pravděpodobně povedou k nižší spotřebě – a zvýší pravděpodobnost recese koncem tohoto roku.

Peníze za střet

Od začátku krize v Rudém moři musela vojenská plavidla z USA, Spojeného království a Francie opakovaně zahájit palbu proti raketám a dronům Houthi, přičemž Washington vedl koalici k zajištění námořní bezpečnosti.

Spor mezi Húsíy a západním námořnictvem odráží nový typ válčení, který není dlouhodobě udržitelný, přičemž námořníci musí nasadit ultra drahé rakety, aby vyřadili levné drony. "Kompenzace nákladů není na naší straně," řekl minulý měsíc jeden úředník z amerického ministerstva obrany .

Například francouzská fregata Languedoc minulý měsíc použila 1 milion eur raketami země-vzduch Aster 15 k sestřelení íránských bezpilotních letounů typu Shahed, které pravděpodobně používají Húsíové, které stály maximálně 20 000 eur, což vytvořilo rostoucí rozpočet. dopad na ty, kteří se snaží udržet mír.

Podle Maxence Brischoux, experta na námořní geopolitiku, krize v Rudém moři ukazuje, že díky raketám a dronům odpalovaným ze země už nepřátelské skupiny nepotřebují velké flotily, aby mohly mít vojenský dopad na moře .

Na obou stranách Atlantiku vzrůstá povědomí o tom, že ozbrojené síly Západu budou muset přehodnotit své vojenské zakázky, aby čelily hrozbám s nízkou cenou. V budoucnu budou muset provozovat širší škálu zbraní, aby zahrnovaly levné, levné systémy protivzdušné obrany, místo aby se zaměřovaly pouze na ultrasofistikované, špičkové vybavení, říkají odborníci – ale zatím se nuceni odpálit některé z nejdražších zbraní ve svých arzenálech.

Geoffrey Smith a Jeremy Van der Haegen přispěli reportáží.